

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 16 August st.

Sînt în programul desvoltat de Iustin Konjovics la Zombor și comunicat de noi în ultimul număr trei puncte, asupra cărora credem de cuviință a ne pronunța și noi, ca organ al unui popor în parte mare de confesiunea greco-orientală.

Partidul național sârbesc ține, precum ne spune unul dintre candidații lui, ca autonomia bisericească să fie neatinsă și crede, că cea mai bună garanție a drepturilor de autonomie e legea.

Legea fără îndoială este o garanție, o admitem și noi aceasta, dar după experiențele făcute în timp de douăzeci de ani putem afirma, că îndeosebi în Ungaria de astăzi, această garanție nu este îndeplinită, nu e cea mai bună garanție.

Căci mai ales față cu actualul guvern în fiesce-care și ni se pune întrebarea: unde e garanția, că legea are să fie respectată?

Biserica română greco-orientală are lege „inarticulată” de corpurile legiuitoare ale regatului ungar și sancționată de Majestatea Sa Împăratul și Regele Francisc Iosif I, și nu tăgăduim, că această lege o feresce de înfruririle guvernului, dar nu e mai puțin adevărat, că o feresce numai câtă vreme guvernul nu crede de cuviință a o nesocoti.

Sârbii mai țin prea mult, că alegerea capului bisericesc să fie liberă.

Această libertate numai prin lege nu e de loc garantată.

Dovadă cele ce s'au petrecut în biserica română greco-orientală.

Devenind vacant scaunul metropolitan, congresul a ales drept metropolit pe Preasfinția Sa părintele Ioan Popasu; guvernul însă, fără-ca să calce legea, ci numai folosindu-se de un drept ce i-se acordă implicate prin ea, face Coroanei propunerea să nu aproabe această alegere.

Pentru-ce?

Fiindcă nu voia să-l aibă pe episcopul Ioan Popasu în fruntea bisericii române greco-orientale.

Congresul s'a întrunit dar din nou, ca să se unească asupra unei persoane mai plăcute guvernului. S'au făcut fel de fel de presiuni asupra alegătorilor disgustați în urma neisbutilii primei alegeri, cei interesați au profitat de indispozițiunea generală, de slăbiciunile oamenilor și de disensiunile ce existau în biserică, și astfel majoritatea voturilor a întrunit-o cel mai impopular dintre candidați, dar totodată și cel mai plăcut guvernului.

Astăzi, după zece ani de zile, nimeni nu mai contestă, că această alegere forțată a fost o nenorocire pentru biserică, o nenorocire pentru cel ales, nimeni însă nu poate afirma, că a fost de vre-un folos pentru țeară ori că îndeosebi actualul guvern i-s-a înlesnit prin ea pozițiunea.

I-s'a impus bisericii un om, pe care a nu-l voia, în care nu avea destulă încredere, ear' guvernul a cerut dela el lucruri, pe care nu putea să i le dea decât un metropolit, care se bucură de încrederea bisericii. Astfel i-s'a creat capului bisericesc o pozițiune nesuferită: în biserică el e întâmpinat pretutindenea cu neîncredere, chiar și când intențiunile îi sînt cele mai bune, pentru-că totdeauna e bănuț de a servi interesele guvernului, ear' guvernul nu mai e dispus a-i susține vađa, fiindcă vede, că nu poate să-i facă decât greutăți. Astfel un om, care în alte împrejurări ar fi putut să-i aducă bisericii și societății în genere cele mai bune servicii, a fost paralisat în puterile lui și adus în cele din urmă la un fel de amortire morală, încât e incapabil de ori-și-ce activitate.

Ne năvălesc lacrimile în ochi, când vedem părginirea, în care sînt lăsate interesele unei biserici de un milion și jumătate de suflete. Întregul organism bisericesc a ajuns la o stagnațiune apatică, deoarece-ce capul încă trăiește, dar' nu mai e viu, ci, strîmțorât între guvern și opiniunea publică, el stă ca înțelenit. Actele stau ani întregi neresolvate ori se resoalvă în cancelarie, dar' ani și ear' ani trec, pentru-ca să li se dea subscrierea și să poată fi expedate. Acum aflându-se vicarul arhiepiscopesc în concediu, întregul consistor e oprit în lucrarea lui și cele mai urgente cauze rămân neresolvate, fiindcă nu se poate obține subscrierea arhiepiscopului, care pleacă dimineața între 6 și 7 la grădină unde petrece în sombră retragere până pe la 9—10 seara.

Am vădut preoți și alți credincioși, care stau zile întregi pe aici, pîndind pe uliță, să-și găsească păstorul, fiindcă în reședință nu îl pot găsi, ear' în grădină le este oprit a-l căuta.

Față cu o asemenea stare de lucruri guvernul poate să-și permită ori-și-ce. Și ca să arătăm până unde merge ingerența guvernului, le dăm aici un singur specimen fraților nostri Sârbii.

În biserica română greco-orientală nu se aleg numai episcopii, ci toți funcționarii bisericesci până la învățător și episcop, ear' aceasta în virtutea legii. Legea însă nu îl oprește pe guvern de a-i trimite consistorului o hârtie, prin care îi ordonă, ca la alegerile de protopop într'un cerc anumit să nu admită între candidați pe actualul administrator, fiindcă el nu este agreat de autoritățile politice locale.

Ear' unui consistor ca cel de astăzi nu i-se poate cere să nu se supună unor asemenea ordine.

Eată dar' unde au ajuns Românii cu autonomia garantată prin lege „inarticulată.”

Dar' ni se va dice: Ei înșiși sînt de vină!

Nici noi nu țicem ba; susținem numai, că legea în sine nu e destulă garanție.

Drepturile garantate prin lege trebuie să fie susținute și îndeosebi în Ungaria această susținere e atât de grea, încât noi nemaghiarii sîntem ținuti mereu într'un fel de armistițiu cu arma plină, mereu „sur lé qui vive!”

Garanția dar', adevărata garanție e acolo, unde programul sârbesc abia în a doua linie o caută, în restabilirea legăturilor dintre Sârbii și Români. Sîntem slabi și neajutorați, și de aceea guvernul nu stă mult pe gânduri, când se simte înclinat a nesocoti drepturile de autonomie ale bisericii greco-orientale; mai slabi încă și mai neajutorați sîntem cîtă vreme rămânem desbinați: unindu-ne, putem să le dăm Archiereilor nostri mai multă vađa întru susținerea autonomiei bisericesci și să respingem cu mai mult succes încercările guvernului de a determina alegerea lor.

Românii de confesiunea greco-orient. au dovedit că se simt fii ai unei și aceleiași biserici cu frații lor Sârbii și că nu doresc nimic mai fierbinte, decât să reîncee ear' legăturile rupte pe un moment; rămâne acum ca și Sârbii să-și aducă în adevăr aminte, că nu ei sînt singurii creștini de confesiunea greco-orientală în țările coroanei ungare.

Revistă politică.

Sibiu, 16 August st. v.

La ordinea zilei e în presă întrevăderea dela Kremsier. Ca totdeauna de câte ori există posibilitatea, că rapoartele politice se vor schimba prin angajamente sau înțelegeri, la care ia parte și monarhia noastră, așa și din incidentul întrevăderii din est-an a Monarhului nostru cu Țarul Rusiei, diarele maghiare, cu deosebire cele opoziționale, oarbe în deducțiuni și combinații; cele guvernamentale se mărginesc a asigura, că întrevăderea din est-an nu e decât o întărire a alianței pentru susținerea păcii. Presa maghiară dă din mâni și din picioare pentru a-i detrage întrevăderii dela Kremsier ori-și-ce însemnătate politică. Detrăgîndu-i întrevăderii dela Kremsier însemnătatea, ce i-o dau alte diare străine — mai mult sau mai puțin nepreocupate — presa maghiară excusă și motivează cu aceasta și absentarea dlui Tisza dela întrevădere. Eată ce scrie „N. P. Journal” și îndeosebi diarele opoziționale din capitala Ungariei privitor la întrevăderea din cestiune:

„Neues Pester Journal” între altele scrie:

„La Kremsier se aranjează festivități de Curte; popoarele moarhiei însă cu excepțiunea popoarelor slave, se bucură pentru însemnătatea pacifică a acestor festivități fără de a se însufleși pentru ele.”

Cu totul altă însemnătate îi atribuesc întrevăderii principalele organe maghiare opoziționale. „Pesti Napló” dă expresiune temerii, că în Kremsier se îndeplinesc o schimbare a politicii externe a monarhiei noastre, că alianța dublă va face loc unei alianțe triple și că această schimbare ar sta în legătură cu delăturarea ideilor politice ale lui Andrassy, Haymerle și Kálnoky. Organul opoziției moderate adaugă:

„Nici din punct de vedere al rapoartelor interne și al progresului solidar al ambelor state

ale monarhiei prospectele nu sînt prea favoritoare. În Austria crește tot mai tare influența Slavilor. Nu va întări oare alianța cu Țarul această influență? Și poate-se oare cugeta, că aceasta va rămâne fără influență asupra dualismului și a rapoartelor interne ale Ungariei? Cestiunea progresului arată atât în Austria cât și în Ungaria o decadență. Alianța cu Țarul nu poate să fie favoritoare pentru progres; reacțiunea câștigă un impuls nou prin întrevăderea dela Kremsier.”

Tot în acest înțeles scrie și „Egyetértés”, care regretă, că Austro-Ungaria nu poate exercea o influență oare-care asupra mersului politicii externe. Eată cum se tânguiesc organul stîngei extreme:

„Mergem cu pași repezi îndărăt. Aparențele ce le avem înaintea ochilor, sînt deajuns pentru a deștepta îngrijiri serioase în bărbatul de stat, căruia îi zace cauza patriei în inimă și care înțelege evenimentele.”

Maghiarii simțesc adecă că apropierea Rusiei de noi în tot cazul aduce cu sine o desconsiderare a Ungariei propriu zisă și respective a elementului maghiar atât în politica internă a monarhiei, cât și în acțiunea externă a monarhiei noastre. Toată lumea scie că atât în urma sentimentelor Maghiarilor, cât și a combinațiilor politice ale lor, nu convine cu interesele maghiare, ca Rusia să ne fie prietină, deoarece-ce această prietinie întărește influența elementului slav din monarhia noastră. Acesta însă nu e mare prietin al dualismului. Tendențele urmărite de Maghiari spre a consolida Ungaria ca stat unitar maghiar, după cum au repetit de nenumărate ori diarele maghiare, au lipsă de timp. Poate însă că tocmai apropierea Rusiei de noi să-și lipsească pe Maghiari de timpul cerut de tendențele lor. Atâta din punctul nostru de vedere.

Din incidentul întrevăderii dela Kremsier „Frankfurter Zeitung” aduce un articol, în care dice că politica rusofilă a conțelui Kálnoky a învins în contra lui Andrassy și Haymerle. Prin alianța dintre cele trei monarhii, s'a stabilit o procedere comună a acestora în toate cestiunile europene. Alianța aceasta de pace, — dice „Neue freie Presse,” — se bazează însă pe puterea baionetelor reunite a celor mai puternice trei staturi militare și opera de pace a celor trei monarhii e neperfectă, dacă considerăm că pacea popoarelor se răscumpără cu prețul liberei lor desvoltări.

„National Zeitung” vorbind despre însemnătatea întrevăderii dela Kremsier, dice că Rusia și monarhia noastră au interese deopotrivă în Peninsula-Balcanică, și cu privire la cari trebuie să se înțeleagă. Austria — scrie numitul diar — câștigă o influență tot mai mare în țările de pe Peninsula-Balcanică, ea trebuie dar' să se înțeleagă cu Rusia. „N. Ztg.” află cu atât mai necesară această înțelegere, cu cât pe Peninsula-Balcanică poate să erumpă un război de interes pentru amîndouă imperiile, care nu e permis ca să le surprindă pe aceste două puteri neînțelese.

Nu e exclusă dar' probabilitatea că la Kremsier se vor fi tractat lucruri, cari le interesează numai pe Austro-Ungaria și Rusia. Pentru aceasta s'a făcut întrevădere numai între cei doi monarhi. Aceste interese comune pentru Rusia și monarhia noastră nu pot să existe mai deaproape decât pe Peninsula-Balcanică.

Agitația în Croația s'a lătit și asprit de când cu înstrăinarea documentelor din Agram. Extragem din o corespondență din Agram a diarului

„Pesti Napló” privitor la această cestiune următoarele:

„Partidul Strossmayer-ian folosește pentru agitație și prin provincie cunoscuta afacere a documentelor. Aceasta se anunță din cele mai multe orașe din provincie, și aderenții partidului sevăresc toate, pentru-ca să producă ură în contra Banului și a Ungariei. Preoții mai tineri cari aproape fără excepție sunt aderenți ai lui Strossmayer și Starcevi, se folosesc chiar și de amvon ca să agiteze poporul...”

„Astfel predică de pe amvon, că Banul a înstrăinat din archiva țerii toate documentele cari dovedesc drepturile Croației; că Croația e privată astfel de toate și Ungaria poate să tracteze cu ea în mod volnicesc. Poporul care a fost în stare să creadă că în muzeul de chemă din Agram s'au tăiat oameni cu permisiunea regelui, firesc crede orbesce preoților și se produce cu deosebire în provincie, o astfel de indignație, care chiar și acum poate stîrni îngrijiri și poate deveni primejdioasă, dacă guvernul nu va face pașii cuvințioși pentru a pune stavilă acestor agitațiuni.”

Cătră sfîrșitul corespondenței, corespondentul lui „Pesti Napló” adaugă:

„Partidul Starcevician nu recunoaște nici baza constituției...”

„Dispoziția din Croația nu se poate numi tocmai favoritoare și liniștitoare, și fiecare privește cu îngrijire la viitor...”

Credem că nu sînt dintre cei mai fericiți nici Maghiarii. Sînt îngrijiți de viitorul lor și au dreptate, căci aspirațiunilor lor exagerate, popoarele, cari au același drept a-și apăra existența lor, le răspund cu indignație: iritațiune și ură în contra Maghiarilor în Croația, nemulțumire și indignație între Românii din Ungaria, Banat și Ardeal, între Sașii din Ardeal și Germanii din Ungaria și Banat, între Sîrbi, între Slovaci. Puțină fericire! Nimic mai ridicol apoi între astfel de împregiurări, decât amenințarea continuă cu sfîrșimare și limbajul nepotrivit ce-l întîmpinăm cu deosebire în presa maghiară din provincie, despre care chiar „Nemzet” în primul seu de alaltăieri dice, că e „scârbos” și revoltător pentru oricare cetitor mai fin la simțiri.

Organizarea scolii de fete din Sibiu.

Proiectul comitetului „Asociațiunii” prevede pentru pensionatul de domnișoare un personal de opt-spre-dece persoane și anume:

1. Opt învățători ordinari, între care doi cu titluri academice, dintre care unul, ca director, va conduce întreg institutul, atât în cele ce privesc învățămîntul, cât și afacerile disciplinare și administrative scolare.

2. Patru învățători, câte unul pentru desemn, musică, limba franceză și gimnastică.

3. O învățătoare pentru lucrul de mână, care, ca subdirectoare, conduce inspecțiunea pensionatului.

4. O guvernantă, care substituie eventual pe subdirectoare, avînd și ea să dea instrucțiune în lucrul de mână și să mai poarte grijă și de economat.

5. O bonă, care va purta grijă de eleve și dormitoare, în sufragerie, de curățenia elevelor în toate, în scurt de cele ce privesc economatul.

6. Două servitoare.

8. Un rîndaș, adică servitor de curte.

E evident, că onorabilul comitet a uitat să consulte și vre-o cocoană mai nainte de a-și fi publicat proiectul.

Începem cu rîndașul. Acesta are să țină curățenia în curte, să taie lemne, să care apă, să facă serviciu în bucătărie, să aducă alimentele din tîrg și să fie în genere ceea-ce Neamțul numește „Laufbursche”, omul pe care îl trimiți în toate părțile.

De sigur un om, căruia nici odată n-o să nu i-se urască!

Urmează cele două servitoare.

Aceste au să țină curățenia prin coridoare, prin sălile de studii, prin dormitoare, în locuința subdirectriței, în cancelarie, să gătească bucate pentru vre-o sută de persoane, căci nu presupunem că bucatele nu se vor găti în institut, să servească la masă și să spele albiturile institutului, căci nu presupunem, că ele vor fi spălate aiurea.

Nisce persoane deasemenea foarte ocupate. Vine rîndul la subdirectriță.

Aceasta va da instrucție din lucrul de mână, va purta grijă, cu ajutorul guvernantei, pentru curățenia și hrana tuturor, va băga de seamă, ca o singură bonă să mențină ordinea și curățenia în mai multe dormitoare, va întreține relațiunile cu lumea externă, va reprezenta ca damă de gazdă institutul, va supraveghea purtările copilelor și va conduce educațiunea lor.

Fără îndoială o persoană în adevăr mult ocupată.

În sfîrșit o duzină de profesori, doispredece apostoli ai luminilor și propagatori ai culturii femeesci. Acestia își fac lecțiunile, își adună catrafusele și se duc pe ici pe colea, lăsînd pe sub-directriță cu guvernanta și cu bona să se bălăbănească cu vre-o 70—100 de copile, căci nu presupunem, că vor locui și ei în institut.

Să 'mi-se ierte gluma, dar' nu m' pot stăpîni să nu fac întrebarea: De ce nu s'a mai adăugat, drept al treispredecelea profesor, și un caporal, care să le învețe pe copile exercițiul militar?

Dar' să luăm la examinare acest personal.

Cât pentru personalul de serviciu, acesta nu are loc în proiectul de organizare. Nici comitetul „Asociațiunii” nu este competent a face propuneri, nici adunarea generală nu poate lua în cunoscință de cauză hotărîri în ceea-ce privesc acest personal. Ceea-ce îi trebuie acestui institut este un intendent ori un secretar, care poartă socotilele institutului, hotărăsește după trebuință numărul servitorilor, cu aprobarea comitetului, cumpără cele de trebuință, poartă cassa și are la dispozițiunea sa întregul personal de serviciu, pentru-ca un bărbat să se certe cu servitorii și pe cât se poate un om mai în vîrstă, și pentru-ca directrița, avînd la dispozițiunea ei pe acest intendent, să fie scutită de relațiunile directe cu servitorii, ceea-ce e cestiune

de crescere femească, căci nu e lucru mai nesuferit la o femeie, decât deprinderea de a certa servitorii.

Și fiindcă sîntem oameni săraci și trebuie să facem economii, n'avem decât să chibzuim așa, ca acest om de încredere al comitetului să fie unul dintre învățători.

Îi trebuie apoi institutului o „menageră”, care nu dă instrucție din lucrul de mână, ci asistată de copile mai măricele, poartă grijă de curățenie, de spălatul și de călcatul rufelor, de gătirea bucatelor și de servirea lor. Dela ea au să învețe copilele cum se mătură, cum se șterge praval, cum se curăță ferestrele, cum se tratează un servitor, cum se moaie rufele, cum se dau cu săpun, cum se freacă pentru-ca să nu se roadă, cum se scot din apa dintău și se dau în a doua, cum se procede la spălat și la călcat cu rufăria mai fină, cu perdelele și dantelele, cum se cumpără, cum se alege, cum se conservă și cum se gătesc bucatele, cum în sfîrșit o femeie trebuie să poarte gospodăria, ca să-i dea soțului cea mai prețioasă zestre, o casă, în care se simte bine și din care nu pleacă bucuros la cafenea ori la birt.

Această menageră, care mai potrivit ar pute să fie soția intendentului, urmează de asemenea să fie pusă la dispozițiunea directriței.

Îi mai trebuie acum institutului o directriță, nu însă o femeie însărcinată a da instrucție în lucrul de mână, nu o femeie subordonată directorului, ci o directriță, căreia comitetul îi dă toată autoritatea în ceea-ce privesc ordinea între păreții institutului chiar și față cu personalul didactic.

Și de ce o asemenea directriță îi trebuie neapărat institutului?

Pentru-că directrița este aceea, căreia mama își încredințează copila. Comitetului „Asociațiunii”, unui director, ori unei subdirectrițe fără de nici o autoritate puțină mume își vor încredința odoarele.

Mamele nu-și dau copilele în pensionat numai pentru-că acasă nu pot să le dea cuvenita instrucție. Le dau adeseori și pentru-că ele însăși sînt atât de ocupate, încât nu pot să le supravegheze precum ar dori. Și după principiile de educațiune admise și astăzi în cele mai largi cercuri, o copilă se cresce mai bine, dacă nu e lăsată nici odată singură, fie cu servitorii, fie cu alte copile, fie mai ales cu un bărbat. Această supravegheare la casa părintească nu e totdeauna cu puțință: o cerem neapărat dela un pensionat. Și dacă adeseori prin pensionate copilele iau apucături uricioase, cauza este, că nu au fost din destul supravegheate ori au fost supravegheate de persoane fără destulă autoritate.

Să ne înfățișăm acum pensionatul nostru.

Vor fi adunate în el până la o sută de copile din deosebitele părți ale țerii și din familiile de deosebite condițiuni sociale, unele mai bine crescute, altele cu o crescere mai neglijată, răsfățate ori stricate de servitori, cu apucături rele, inclinate spre vorbe și spre purtări indecente ori uricioase.

E evident, că dimineața, când se îmbracă copilele și seara, când ele se desbracă, cineva trebuie să le observe, pentru-ca să releve drept modele pe cele mai gentile și să mustră pe cele mai rău deprinse, pentru-ca încetul cu încetul să se egalizeze crescerea lor și să se producă în institut o atmosferă de nobilă decență și negenată naivitate. Și tot astfel, când copilele sîd la masă, când ele își petrec în oarele de recreațiune, când își fac meditațiunile, într'un cuvînt totdeauna trebuie să le observe cineva, ear' acest cineva trebuie să fie, nu o bonă, ci o persoană cu oarecare cultură și cu oarecare autoritate.

Altfel eu unul nu pot să-mi închipuiesc un pensionat de domnișoare, menit a ne da femei de societate.

Muma, când își dă copila în pensionat, își pune dar' întrebarea: Cui o dau? cine are să-i țină loc de mamă? cine are să o păzească de înfrîuririle stricăcioase cel puțin tot atât de bine ca mine?

O subdirectriță ajutată de o guvernantă foarte ocupată și de o biată de bonă nu poate să-i inspire nici o încredere.

Pentru supravegherea unui institut, în care sînt 60—100 de copile se cer, cel puțin 4 până la 6 femei cu oarecare cultură și cu oarecare autoritate, puse la dispozițiunea unei directrițe înzestrate cu cea mai deplină autoritate, fiindcă numai aceasta o poate scuti de necesitatea de a recurge prea adese-ori la pedepse.

Dar', — 'mi se va dice, — nu avem aceste femei.

Dacă nu le avem, nu înființăm institutul, ci ne creăm mai nainte puterile. „Asociațiunea” nu poate primi asupra ei răspunderea pentru crescerea copilelor noastre, dacă nu găsește puterile cuvenite.

Nu este însă adevărat, că nu avem puterile.

Înainte de toate nu stă nicăiri scris, că puterile aceste trebuie să fie românești, ci din contră, e chiar cestiune de tehnică didactică, ca ele să fie în parte străine.

Un profesor de limba franceză e pentru noi un lux: ne trebuie o franceză, care stă în institut și vorbește cu elevele ei franțuzesce.

Un profesor de musică e deasemenea lux: ne trebuie o profesoară de musică, o Germană, care stă deasemenea în institut și vorbește nemțesce cu copilele.

Tot lux e și un profesor de desen: luăm tot o Germană ori o Franceză.

Acele dintre eleve, care nu se mulțumesc cu atât, pot să iee, în institut, lecțiuni private dela profesori.

Nu mai încape apoi discuțiune, că îndeosebi, pentru primele clase nu învățători, ci învățătoare trebuie să aibă institutul, care stau cu copilele, cel puțin două și una pentru lucrul de mână în clasele superioare, care deasemenea nu urmează neapărat să fie Româncă.

Dar' directrița?

Directrița se naște, ci se creează. Nu o putem însă crea decât așa, dacă o punem în fruntea institutului, îi dăm toată autoritatea și o susținem cîtă vreme este în fruntea lui, — abia

Foița „Tribunei.”

Bunica

de Bojena Némcová,

tradusă din limba boemă

de Prof. Dr. Urban Iarnik.

(Urmare.)

Apropiindu-se de casă, bunica întălni pe pădurarul; era spăriat, pașia repede. „Ascultați, ce s'a întîmplat!” — îi dîse bunicei cu glas mișcat.

„Nu mă spăriați, ci spuneți iute, ce?”

„Pe Victoria a atins-o trimisul lui D-șeu!”

Bunica bătî în palme, cîtva timp nici nu putea să vorbească, apoi două lacrimi ca două mîrgăritare îi cădură din ochi. „D-șeu o iubesc, și-i va da odihna vecnică,” — dîse încet.

„Ușoară moarte a avut,” — dîse pădurarul.

Într-aceasta copiii, doamna și dl Prošek, eșiră afară și auzînd dela pădurar vestea cea tristă, toți rîmăseră ca încremeniți. „Înainte furtunei îmi era frică pentru dînsa, când o vedeam stînd sub copac. Strigam, făceam semne, dar' ea numai tot rîdea. Așadar' am vădut-o pentru cea din urmă oară. Bine îi este!”

„Și cine a aflat-o și unde?” — întrebă.

„M'am dus,” — dîse pădurarul, „după-ce a încetat furtuna, prin pădure, să văd, dacă nu e vre-o stricăciune. Am sosit până la vîrf la molitvii crescuți împreună, sciți, cei ce stau deasupra peșteruții Victoriei, vîd acolo ceva zăcînd sub găteje. Strig — nimica; mă uit sus, că de unde s'au pomenit acolo gătejele, amîndoi molitvii sînt ca și când crăcile împreună cu coaja le-ar fi tras cine-va de sus până jos. Depărtez iute gătejele, sub ele zace Victoria, — omorîtă. O trag; era rece. Dela umăr până la piciorul din stînga haina îi este arsă. De bună seamă se bucurase de furtună, ea rîdea totdeauna, când fulgera, — ea alergă la vîrf, dela molitvi e o vedere frumoasă, s'aseză sub ei și acolo o ajunse moartea.”

„Tocmai ca pîrul nostru,” își spuse bunica. „Și unde ați pus-o?”

„Am lăsat s'o ducă în pădurărie, e cel mai deaproape loc; am să-i fac însu-mi îngropăciunea, deși rudeniile se vor supăra poate. Am fost la Iernov, să dau de veste. Nu gîndiam, c'o s'o perdem așa de curînd. Îmi va fi dor de ea,” dîse pădurarul.

În momentul acesta glasul clopoțelului din Iernov rîsună până la ei. Făcîră cruce, se pu-

seră la rugăciune. Era clopoțelul de moarte pentru Victoria.

„Să mergem să ne uităm la ea,” — se rugară copiii de părinți și de bunica.

„Veniiți mîne, când va zăcea gătată în cosciug,” — dîse pădurarul, se închină și se duse mîhnit.

„De, acuma nu va mai veni la noi Victoria, nu va mai cînta la iaz; s'a dus în cer!” — își povestiau copiii, ducîndu-se la lucru, fără ca de uimiți ce erau să o fi întăbat pe bunica de contesa.

„De sigur, că în cer, doară destul a suferit pe pămînt,” — își gîndi bunica.

Vestea despre moartea Victoriei se lăfăi iute ca prin trimbiță în vâlceaua întregă; fiecare o cunoscuse, fiecare îi era milă de ea și de aceea îi și doriau moartea. Mai cu seamă o așa moarte, pe care ci-că D-șeu o îngăduiesc numai la puțini oameni. Dacă mai nainte se vorbea de ea cu milă, acum se vorbea cu respect.

Cînd se duse bunica a doua zi cu copiii în castel, să fie desemnați și zugrăviți de contesa, doamna principesă începî să vorbească și de Victoria. Contesa auzînd, că o au iubit cei din pădurărie și dela Bilitoarea cea veche, fă-

gădui, că va mai desemna încă odată iconița, ce a vădut bunica, unde Victoria sta sub copac, pentru dl pădurar și pentru ai lui Prošek.

„Ea fiecare ar vrî să-i facă plăcere, până să nu plece, pe toți i-ar plăce să vă iee cu sine,” zîmbi principeasa.

„Și unde e mai bine, decât între oamenii, care ne iubesc; care bucurie e mai bună decât să le facem bucurie altora?” dîse bunica.

Copiii tare se bucurau de chipurile lor — de al bunicii nu scia nimene —, se bucurau și de darurile, ce le-a făgăduit contesa și tăceau ca pescii. Bunica cu plăcere se uita, cum sub penelul cel iscusit al fetei, trăsăturile iubitelor fete tot mai vioiu și mai vioiu es la iveală și însași mustră pe nepoței, decăteori se purtau după obiceiurile lor.

„Seși, Ioane, nu te mișca, ca coconița să te nimerescă bine. Tu Barunco, nu sgărâi nasul ca un iepure alb; la ce ai fi atunci. Vi-lime, nu ridica într-una umerele ca gîsca aripile cînd îi cade o peană.” Ear' cînd Adelca s'a uitat într-atîta de ea, încât a vîrît degetul dela mîna dreaptă în gură, bunica o certă dîcînd: „Să-ți fie rușine, o fată ca tine, care ar pute chiar să taie pâinea; trebuie să-ți presăr odată piper pe el.” (Va urma.)

apoi, după un an putem săi, dacă bine ori rău am ales.

În cel mai rău caz instituim un comitet de direcțiune, în care avem un director de studii și o direcție, dar un pansionat de domnișoare condus de un director prin o subdirectie, asta nu știu să se mai fi pomenit undeva.

Aceste deocamdată. Mai târziu institutul își va crea el însuși organele de supraveghere, căci multe dintre elevele lui se vor bucura, dacă fie gratuit, fie cu prețuri scăzute, fie cu un mic onorar, vor mai pute rămâne un an doi în institut, ca să-și completeze studiile, și mai bune organe de inspecțiune nu ne putem dori.

Dar pentru ca să putem ajunge aici, trebuie să creăm lucrul din întreg. Ioan Slavici.

Certurile din Cohalm.

Continuăm punând sub ochii cetitorilor „rectificările” ce ni se trimit din partea părintelui Mircea:

La invinuirile din nr. 113 că: „Românii greco-orientali au administrator protopopesc aici în loc, dar se plâng că nu face pentru școală nimic, că statul își face aici în Cohalm școală de stat, că Românii greco-orientali au avut, până în vara asta va fi anul, un învățător harnic, administratorul a făcut ce a făcut și învățătorului celui bun i-a dat drumul, și a pus statul mâna pe dînsul și astăzi e învățător în Valendorf cu 400 fl.; că subscrișul sînt satrap în protopopiat, și că m'am bucurat de schimbarea consistorului”, răspund: Numai anonimul afirmă, că Românii greco-orientali se plâng asupra subscrișului pentru școală, pe altul nu am auzit. În privința școlii de stat, după cercetările făcute am aflat: că un individ anume George Lungu din Cohalm, a cerut în numele mai multor Români din Cohalm dela inspectorul regesc de școli, ca să li se facă școală de stat în Cohalm. Cerut-a acest individ singur școală de stat și au subscriș în cerere pre cîine a voit — sau a făcut aceasta cu consensul tuturor celor subscriși, nu știu, atât însă am aflat că el, adică George Lungu, a cerut școală de stat cu mai mulți Români din Cohalm.

Cu învățătorul cel „harnic” Ioan Morar din Valendorf stă lucrul așa: Fiind că comitetul parochial nu i-a putut mări salariul de 150 fl. cuartir și lemne, dînsul i-a dat demisiunea, și a concurat la un post învățătoresc în tractul Dobrei, unde fiind ales cu salariu anual de 300 fl., a funcționat ca învățător confesional dela începutul anului școl. 1884/5 până pe la finea lui Februarie a. c., când deodată ne trezim că vine dela școala confesională din acel tract pe la finea semestrului I și intră în școala de stat din Valendorf ca învățător. Va să zică e un mare neadevăr afirmațiunea „Săteanului” că subscrișul am făcut ce am făcut și învățătorului celui bun i-am dat drumul. Asemene neadevăr este când dîce: „statul, se vede, că îndată ce l-a vădit liber, adică fără de pîne, a pus mâna pe dînsul și astăzi e învățător în Valendorf cu 400 fl.” deoarece pe acest învățător statul nu l-a aflat fără pîne, ci l-a aflat cu salariu de 300 fl., și dela acest salariu l-a luat ca învățător de stat.

Atât numai cu referință la cele publicate în „Tribuna” Nr. 113 cu subscrierea „Săteanul.”

Ce privește cele publicate în „Tribuna” Nr. 174 tot în contra persoanei subscrișului, că: „avem în Cohalm un administrator protopopesc. S'a făcut încă din Noiembrie anul trecut alegerea de protopop, a fost ales, dar alegerea fu nulificată, actul cel mai principal ce a făcut ven. consistor pentru Cohalm,” în privința aceasta are toată dreptatea corespondentul anonim acum sub masca de „Gel,” adăugînd eu numai atât, că nulificarea actului meu de alegere, adevărat, a fost un act principal, dar nu în folosul bisericeii și școlii noastre greco-or. din Cohalm și giur, act care va rămîne ca un act de tristă aducere aminte pururea nesters din inimile clerului și ale poporului acestui protopopiat.

Protestul lui George Lungu în privința alegerilor membrilor sinodali, aparține forului competent, dar nu jurnalistic. Dacă voi fi comis ilegalități și falsități, am forul meu competent în această afacere, carele mă va judeca.

În fine, ca de încheiere la nenumăratele incuse și tânguiri subscrise când de „Săteanul” când de „Silvinu”, de altădată de „Gel”

și mai scie Ddeu câți alți corespondenți anonimi: că biserica noastră greco-orientală din Cohalm în curînd va dispăre precum și școala, că administratorul protopopesc nu a făcut și nu face nimic pentru biserica și școala greco-orientală din Cohalm etc. etc., în interesul adevărului adaug numai următoarele:

Dacă acei mulți anonimi dela „Tribuna,” scriau *sine ira et studio* despre activitatea mea ca paroch și ca adm. protop. în Cohalm și giur, trebuiau să constate: că la venirea mea în Cohalm în calitate de paroch și administrator protopopesc, la anul 1872, nu am aflat altceva, decât pe poporul român greco-oriental (vre-o sută familii), *desbînat și acesta în două părți*. La o parte sevășia serviciul dumnezeesc în casa sa un preot, care trecuse dela greco-catolici la greco-orientali, pentru ca mai târziu ear să se ducă dela greco-orientali la greco-catolici; pentru ceealaltă parte țineau serviciul dumnezeesc în altă casă preoți din vecinătate. După intrarea mea de paroch, spre împăcarea partidelor, se mai rîndul lîngă mine un capelan, care la dece sептмăni însă după chirotonirea sa ca preot dimpreună cu celalt preot trecu la biserica greco-cat. din Cohalm cu vre-o 30 familii. Greco-orientalii, la cari s'au perondat atâți preoți după cum am arătat, n'aveau necum biserică și școală, dar nici pămînt de o palmă pentru aceste și nici un fel de avere bisericească ori scolastică, afară de nisce vestimente și cărți bisericesci adunate prin milă dela credincioșii din Brașov și giurul Brașovului. Venind eu ca paroch în fruntea poporului aceluia mic, în primul sinod parochial, am făcut o colecție benevolă de 1600 fl. v. a., apoi din cassa alodială opidană am mai exoperat 1000 fl. v. a., și cu acestia am cumpărat un loc în ulița principală a opidului Cohalm cu 2,240 fl. v. a. pe care loc astăzi se află școala greco-orientală din peatră precum și o bisericuță modestă din lemn. În fine am exoperat și porțiunea canonică. Toate aceste le-am făcut cu poporul acesta mic din Cohalm, restabilind cu mari sacrificii și jertfe vatra parochiei greco-resăritene, a cărei biserică, școală și casă parochială, etc., au fost trecut în posesiunea și proprietatea greco-catolicilor încă înainte cu 70 de ani, la cari se află și astăzi.

Să-și noteze dară bine anonimii dela „Tribuna,” căci ceea ce în vre-o șesedece de ani nu se poate face: a avé și greco-orientalii biserică și școală în Cohalm, — s'a făcut dela anul 1873 încoaci. . . . Ori cum ar privi cineva lucrul, rămîne adevăr, că parochia gr-or. din Cohalm s'a întemeiat sub mine și sub conducerea mea, jertfind acest popor mic pentru scopul acesta cel puțin 4000 fl. în 12 ani și eu aducînd se înțelege multe osteneli, ca să nu mai amintesc și de contribuiri mele în bani.

Încât pentru tractul protopopesc al Cohalmului de care asemenea se vaieră anonimii dela „Tribuna,” vor afla: că tot eu și nu altul, la anul 1871 în calitate de administrator prot., am înființat cu mari greutate un fond tractual scolastic ce are menirea de a servi cu timpul ca temelie pentru o școală normală română și care fond aproape la 2000 fl. se administrează de organele competente bisericesci.

Nicolau D. Mircea,
paroch și adm. protopop.

Cronică.

Parastase întru memoria fericitului Împărat Iosif al II-lea și a desrobirii țerenilor s'au ținut — precum ni se scrie — în amîndouă bisericile române din Ighiu (lîngă Alba-Iulia) și în biserica română gr-or. din Alba-Iulia. Aci, invitați fiind, au luat parte la parastasul pentru fericitul Împărat și ofițerii fără serviciu.

Concurse de stipendii. Cu începutul anului școlastic 1885/6 se vor conferi din stipendiile în aur ale „fundațiunii” Francisc Iosif Elisabeta pentru politehnicul din Budapesta 4 stipendii, pentru cel din Leopold 2 stipendii de câte 300 fl., mai departe tot în suma de câte 300 fl., pentru politehnicul din Brînn, pentru politehnicul german din Praga și pentru școala de agricultură superioară din Viena, câte un stipendiu.

Concurenții au a-și provede cererile, scrise cu mîna proprie și adresate Maiestății Sale, cu următoarele documente: 1. Atestat de botez. 2. Atestat de paupertate în care sînt de a se nota și relațiunile familiare. 3. Atestat de maturitate, și la cazul dacă concurentul e deja ascultător de universitate, e de a se alătura și

atestatul școlar de pe anul expirat. E de observat că dintre concurenți vor fi preferiți cei ce încep acum cursul universitar.

În cerere e de a se adauge și împregiurarea dacă petentul mai posedă vre un stipendiu sau alt ajutor, indicînd totodată și secțiunea universitară la care voiesc a se aplica.

Cererile astfel provădute sînt a se adresa până în 10 Septembrie st. n. direcțiunii fundațiilor preînalte private familiare în Viena (k. k. allerhöchste Privat und Familien-Fonds-Direction in Wien). Cererile mai târziu incurse nu se vor lua în considerațiune.

Candidat de primar în Deva — precum i-se scrie lui „Sieb.-d.-Tageblatt” e negustorul din Hațeg, Anton Issekutz, despre care se susține, că a terminat cursurile iuridice.

Fica inginerului din Deva, — o copilă încă — a fost mușcată înainte cu vre-o 9 sau 10 sептмăni de un căne turbat. În noaptea dinspre 24 l. c. n., copilă a reposat în urma cumplitelor chinuri ale turbării.

„Magyar vendégszeretet”. Se pare că Maghiarii au folosit ocașia de ospetare a Francezilor pentru a se ospeta ei înșiși. Fără îndoială însă că s'au compromis și cu ospitalitatea lor lăudată. Această convingere o câștigăm din cele ce cetim în o notiță adusă de „Neue freie Presse” pe care diarul din Viena a primit-o dela corespondentul seu din Pesta. Sub titlul „Francezii în Ungaria” corespondentul lui „N. fr. Pr.” scrie:

„Raporturile noastre despre petrecerea oaspeților francezi în Ungaria au provocat indignațiunea unei părți din Presa de aici, ceea ce însă nu exclude de loc împregiurarea, că observațiile noastre, destul de nevinovat făcute, se tălmăcesc părerile tuturor oamenilor prudenți din Ungaria. Însuși Francisc Pulszky, care a fungat ca *pater familiae* la această primire, nu poate îneca câteva amărîciuni, pe care le dă astăzi în „Pesti Hírlap” compatrioților sei ca să le guste.

„Noi am arătat Francezilor” — scrie bētrānul — „că cu ocașia mult renumitei noastre ospitalități am uitat foarte adeseori toate regulile bune cuviințe, cari cer ca mai înainte să ne îngrijim pentru comoditatea damelor și a oaspeților. S'a întemplat nu arareori, că noi ne-am îmbuldit la mesele așternute, precănd Francezii nu mai aflau loc și trebuia să-i facem pe compatrioții nostri atenți la aceea, că Francezii stau în picioare. În fiecare cas ca și acesta respectul compatriot afla de cuviință să se scoale vecinul seu, ear nu el însuși. Am arătat oaspeților nostri că aristocrația noastră, cu puțină excepțiune, e departe de arte și literatură, chiar și atunci când aceasta e reprezentantă prin Francezi excelenți, cum a fost în cazul present. Pentru ca oaspeții să se convingă și despre aceea, că în vinele noastre nu curge sângele evlavios fino-ugric, ci sânge sēlbatic turcoman, s'au aflat și de aceia cari, inferbentați de vin, au trāntit de pāmēnt și au spart în antișambrul muzeului după datina străbună nu numai păharele, ci și sticlele. Spre norocirea noastră pe timpul acela mai era de față numai un Francez, care fiind întunecat și el de cap, poate că nu a observat această turbare. Aș fi depus bucuros un astfel de hîrb în muzeu, de cumva m'as fi convins că el va fi ultimul suvenir al vechiului betyāris; deoarece însă, spre durerea mea, știu că astfel de scene, cari nu pot să se întemple în o societate cultă nici cānd, ce e drept au devenit și la noi mai rari, dar încă tot nu sînt pe deplin stigmate de opiniunea publică, de aceea am dispus simplu să se mātore.”

Corespondentul lui „Neue freie Presse” continuă apoi în modul următor:

„În acest ton de amărîciune își scrie dl Pulszky sfîrșitul articolului seu și nu se poate supăra omul pe el cānd reduce primirea Francezilor în Ungaria în un ton exaltat la o excursiune politică în legătură cu introducerea de vāmi prohibitive din partea Germanilor în contra agronomiei ungare. Francisc Pulszky reprezentează în dieta ungară pe țerenii germani din Verbasz, și acestia au sēvșit o faptă bună trimițînd în dietă pe bravul cocoș de luptă al liberalismului; dar anevoiă îi vor ierta că a uitat în entusiasmul seu că în același timp și Francezii mādăriți de el n'au fost prosti, ci ne-au impus vāmi pe sēcāră, cari fac imposibil ori-ce export al nostru de cereale spre patria celei mai tinere națiuni surori. Dealtmîntrilea beției țerii îi urmează treția generală.

În un articol excelent sbiciuiesc și „Neues Pester Journal” exagerațiunile ridicole ce s'au sēvșit aci și-și încheie expunerile sale prin o anecdotă cunoscută dar foarte potrivită: Un aristocrat cam derangiat a voit să câștige pentru ordinarea stării sale financiare conlucarea unui banchier avut. L-a primit pe acesta cu o ospitalitate princiară. Financierul nu putea îndestul lāda amabilitatea și gustul ospetării, dar era totuși de părere că nu poate lua asupra-și ordinarea finanțelor aristocratului seu amic.

Spre sfîrșit eată cuvintele unui Francez: În mijlocul amētelii unui banchet princiar, Pa-

risianul s'a adresat cātră vecinul seu Ungur cu cuvintele: „Șciți d-voastre cum 'mi-se pare toată istoria? Ca-și-cānd am fi în o casă de nebuni, ai carei internați îi arangează directorului lor o festivitate.”

Atāta ne spune corespondentul diarului „Neue freie Presse”.

Tîrgul de țeară din Sibiu. Tîrgul de oi începe în 4 Septembrie, ear cel de cai și vite cornute în 9 Septembrie.

Căștiguri neridicate. Din losurile K-e-glevich până acum nu s'au însinuat trei mii patru sute optzeci și șapte de căștiguri. Între aceste căștiguri sînt două principale de câte 10,000 fl. cu numerii 19,410 și 46,371. Apoi mai sînt: un căștig de 1500 fl., două de câte 500 fl., două de câte 200 fl., patru de câte 100 fl., opt de câte 50 fl., douăzeci de câte 30 fl., și 3428 de câte 10 fl.

Posta ultimă.

Pilsen, 27 August n. Maiestatea Sa a sosit la ora 1 d. a. fiind primit în mod entusiasmatic. La vorbirea de bine-ventare pronunțată în limba cehă și germană a primarului, Maiestatea Sa a răspuns parte în limba cehă, parte în cea germană, ear la vorbirea cehă a presidentului de cerc, Maiestatea Sa a răspuns numai în limba cehă.

Budapesta, 27 August n. Conferența advocaților a ales astăzi în ședința plenară: de president pe avocatul din Budapesta Hodossy; de vice-presidenti pe Kőry, avocat în Balassa-Gyarmat și pe Ritsok, avocat în Oradea-mare. Alegerea cassarului și a secretarului e prefiptă pentru ședința proxima de poimāne.

Kremsier, 27 August n. Țarul și Țarevna au plecat ieri seară direct la Peterhof. Maiestatea Sa Monarchul Austro-Ungariei a plecat la Pilsen, ear Împărăteasa și principele de coroană la Viena.

Madrid, 27 August n. Se asigură, că cabinetul spaniol a hotărît să rupă relațiunile cu Germania dacă declarațiunile anunțate din partea acesteia nu vor da satisfacțiune onoarei Spaniei. O mulțime de orașe spaniole s'au asociat la demonstrațiunile antigermane din Madrid.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEL.”

Triest, 28 August n. Principesa de coroană Stefania a sosit ieri aci; a fost primită cu mare entusiasm.

Praga, 18 August n. O parte a lucrătorilor constituiți în grevă a început lucrul; restul trebuie să se va rentoarce la fabrici încă în decursul zilei.

Agram, 28 August n. Episcopul Teofan Zsivkovics a muștrat din incidentul alegerii pentru congres pe preotul Plaski pentru agitațiuni. Plaski, iritat pentru aceasta, l-a bătut rău pe episcop. Primarul comunal a intervenit; atentatorul a fugit.

Dublin, 28 August n. În satul Mullinavatt s'au întemplat turburări serioase; poliția a voit să incasseze banii restanți din arēnde, a fost însă atacată de o massă de vre-o 2000 de țereni; s'au făcut răniri numeroase.

Petersburg. 2u August n. Țarul și Țarevna au trecut ieri granițele ruseci. Giers a telegrafat la Petersburg: Părechea noastră domnitoare e foarte mulțumită cu primirea ce i-s'a făcut la Kremsier și cu înțelegerea ce a domnit cu privilegiul înțevderii.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Sciri economice.

Starea sămănăturilor  i a economiei rurale dela 11—19 August n. a. c.  n următoarele comitate :

Cara -Severin.  n cercurile: Oravi a, Bozovici, Crasova,  i în cercurile de pe l ng  Mur  , seceri ul gr ului, s c rei  i al ov sului e în curgere, pl nte de sapă sînt în stare bună, cu deosebire cucuruzul promite o recoltă bogată; poame, struguri sînt în abunden . Starea sanitară a vitelor e bun soar .

Ciuc.  n  inuturile acestui comitat seceri ul sămănăturilor de toamnă  i al celor de primăvară e în curgere  i promite recoltă bună. Cucuruzul se desvolt  bine, crumpenele în multe locuri — din cauza ploilor — au început a putrezi.  ntre vitele cornute domnesce boala de gură  i de unghii, ear' între porci boala de g t.

F g ra .  n cercurile: F g ra , Bran  i  ercaia dese ploi au împedecat tare seceri ul, recolta după rezultatul de p n  acum, se poate numi mijlocie. Poame sînt destule, nutre  e puțin; starea sanitară a vitelor e  ndestuitoare.

Hunedoara.  n cercurile: Ha eg, Ili   i Or  tie seceri ul e terminat, treeratul e în curgere; recolta în gr u  i săcară se poate numi mijlocie, ear' în ovăs mijlocie  i sub-mijlocie. Cucuruzul  i strugurii se desvolt  bine, tutunul, pe unde s'a s m nat, e slab; între vitele cornute domnesce boala de gură  i de unghii, precum  i între rimători durerea de gruma i; celelalte însă sînt pe deplin sănătoase.

Maramure . Aici încă preste tot seceri ul e terminat, recolta e parte mijlocie, parte sub-mijlocie. Desele ploi au cauzat daune însemnate în ceea-ce privesce prepararea nutre ului pentru vite; cucuruzul prospicioz  bine  i asigură pe bietul muncitor de o recoltă bună. Poame, afară de prune, sînt în abunden , atacate fiind însă de vermi, cad în mare măsură înainte de a se coace. Starea sanitară a vitelor, cu pu ine excepțiuni se poate numi bun soar .

Mur  -Turpa.  n cercul Reghinului-săsesc  i în cele superioare  i inferioare ale Mur  ului, seceri ul s'a terminat, recolta e  ndestuitoare; pl nte de sapă,  i cu deosebire

cucuruzul, se desvolt  bine. Nutre  e cam puțin, poame sînt destule; starea sanitară a vitelor e mul umitoare.

Odorheiu.  n cercurile Homorod, Odorheiu  i Cristur, seceri ul sămănăturilor de toamnă e terminat, al celor de primăvară însă e încă în curgere. Recolta preste tot e mijlocie, pl nte de sapă se desvolt  frumos; în acest comitat sînt foarte însămnate stricăciunile cauzate de grindină cu deosebire în poame; cu toate aceste însă în  st-an încă vor fi destule poame. Starea sanitară a vitelor ar fi mul umitoare, însă între vitele cornute b ntuie boala de gură  i unghii.

Sătmar. Treeratul în acest comitat e în curgere, dar' de va  ine încă timpul favorabil, preste scurt se va  i termina. Recolta în privin a calitat ii e mul umitoare, în cea cuantitativ  însă nu corăspunde a tept rilor. Cucuruzul încă e sl bu , în general pl nte de sapă au suferit mult din cauza secetei. S m natul rapiței e în curgere; poame sînt foarte multe, pepeni însă sînt pu ini. Vitele sînt deplin sănătoase.

Selagiu. Treeratul încă e în curgere, recolta e  ndestuitoare. Pl nte de sapă se desvolt  bine  i promit recoltă bună; în cercul Tășnadului însă cucuruzul e sl bu . Poame sînt destule, starea sanitară a vitelor e mul umitoare. (Va urma.)

T rgul de rimători în Steinbruch.  n 26 August n. s'a notat: unguresci b tr ni grei 44 cr. p n  45— cr., unguresci grei, tineri 46— cr. p n  47— cr., de mijloc 46— cr. p n  47— cr., u ori 46— cr. p n  47— cr., mar    er neasc , grea 40— cr. p n  41— cr., de mijloc 40— cr. până 41  . cr., u oar  41— cr. p n  42— cr., rom nesci de Bakony, grei 37— cr. p n  38— cr., transito de mijloc 38— cr. până 38  . cr., transito u ori — cr. p n  — cr., transito s rbesci, grei 40— cr. p n  42— cr., transito de mijloc 40— cr. p n  42— cr., transito u ori 40— cr. p n  42— cr., în-gr   i cu ghindă — cr. p n  — cr. per 4  cumpen i la gară.

Cursul pie ei din Sibiu.

din 28 August st. n. 1885.

H�rtie-monetă română	Cump.	8.84	v�nd.	8.88
Lire turcesci	"	11.10	"	11.15
Imperiali	"	10.10	"	10.15
Ruble rusesci	"	1.22	"	1.20

Bursa de Budapesta

din 27 August st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6�	98.90
" " h�rtie " 4�	92.35
" " h�rtie " 5�	148.—
�mprumutul căilor ferate ung. (1-a emisiune)	98.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	108.75
Bonuri rurale ung.	102.50
" " cu cl. de sortare	101.50
" " b�n�t�ne-tim��ene	101.75
" " cu cl. de sortare	101.25
" " transilvane	101.50
" " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru di�ma ung. de vin	98.—
�mprumut cu premiu ung.	118.—
Losuri pentru regularea Tisei �i Segedin	122.75
Renta de h�rtie austriac�	82.70
" " argint austriac�	83.40
" " aur austriac�	109.—
Losurile austr. din 1860	139.—
Ac�iunile băncei austro-ungare	870.—
" " de credit ung.	288.—
" " " austr.	288.70
Argintul	—
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. �i ec. „Albina“	101.—
Galbeni �mp�r�tesci	5.89
Napoleon-d'ori	9.87
Mărci 100 imp. germ�ne	61.05
Londra 10 Livres sterlinge	124.50

Bursa de Viena

din 27 August st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6�	98.90
" " h�rtie " 4�	92.40
" " h�rtie " 5�	148.—
�mprumutul căilor ferate ung. (1-a emisiune)	98.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	124.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	109.—
Bonuri rurale ung.	102.50
" " cu cl. de sortare	101.50
" " b�n�t�ne-tim��ene	102.—
" " cu cl. de sortare	101.25
" " transilvane	102.25
" " croato-slavone	102.—
Despăgubire pentru di�ma ung. de vin	97.75
�mprumut cu premiu ung.	118.25
Losuri pentru regularea Tisei �i Segedin	123.—
Rentă de h�rtie austriac�	87.80
" " argint austriac�	83.35
Rentă de aur austriac�	108.70
Losuri austr. din 1860	139.25
Ac�iunile băncei austro-ungare	869.—
" " de credit ung.	288.25
" " " austr.	288.70
Argintul	—
Galbeni �mp�r�tesci	5.89
Napoleon-d'ori	9.88��
Mărci 100 imp. germ�ne	61.05
Londra 10 Livres sterlinge	124.60

Bursa de Bucuresti.

Cota oficială dela 27 August st. n. 1885.

Renta amort. (5�)	Cump.	43��. v�nd.	98.—
" Rur. conv. (6�)	"	"	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	276.—	"
Banca na�ional� a României	"	1230.—	"
�mpr. ora�. Bucuresti	"	30.—	31.—
Credit mob. rom.	"	—	—
Act. de asig. Na�ionala	"	226��.	"
Scrisuri fonciare urbane (5�)	"	—	89.��
Societ. const.	"	171��.	230.—
Schimb 4 luni	"	—	34.—
Aur	"	—	10.80

LOTERIE.

Tragerea din 26 August st. n.

Br nn: 46 24 60 32 83.

Nr. 1757/1885.

176 [1—3]

Publica iune.

Dreptul de cri marit în comuna Sibiel se va exar nda prin licita iune publică pe timpul din 1 Ianuarie 1886, până în 31 Decemvrie 1888.

Licitațiunea se va începe în 20 Septemvrie st. n.  n cancelaria comunală din Sibiel la 2 oare după amea i cu pre ul de strigare de 1200 fl. pe an, prel ng  depunerea unui vadiu de 10 . Oferte în scris nu se primesc.

Condi iunile detaliate se pot lua la cuno in   în cancelaria subscrisului  i la primăria comunală din Sibiel în oarele oficioase.

S li te,  n 23 August 1885.

Pretorul cercului.

La o familie română se primesc în vipt 2—3 băiete din casă bună, unde pot av  prel ng  prov dere  i instruc iune în clavier, limbi, etc.

Adresa la expedi  .

[177] 1—1

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren accelerat					
Viena	—	7.15	—	—	București	—	5.—	7.45	—	Viena	7.15	11.—	—	Teiuș	12.39	11.09	3.56	5.20	Copșa mică	—	—	3.02	1.11	
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	Predeal	—	9.47	12.50	—	Budapesta	1.45	8.05	8.—	Alba-Iulia	1.10	11.56	4.27	5.57	Șeica mare	—	—	3.30	1.32	
Szolnok	11.22	3.51	7.29	9.26	Timiș	—	10.11	1.40	—	Szolnok	4.02	11.02	12.—	Vințul de jos	—	12.20	4.53	—	Loamneș	—	—	3.47	2.01	
P. Ladány	2.25	5.28	8.27	11.40	Brașov	{	—	10.44	2.27	Arad	{	7.53	3.37	5.55	Șibot	—	12.25	5.19	—	Ocna	—	—	4.09	2.24
Oradea-mare	5.33	6.46	—	1.28	Feldioara	{	6.22	10.51	2.55	—	—	4.—	6.05	Orăștia	—	1.19	5.41	—	Sibiu	—	—	10.25	11.47	
Vărad-Velenceze	—	—	9.37	1.52	Apatia	7.01	11.18	3.38	—	Glogovaț	—	4.13	6.19	Simeria (Piski)	—	1.48	6.08	—	Ocna	—	—	10.46	12.05	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.—	Ágostonfalva	7.33	11.36	4.17	—	Győrök	—	4.38	6.46	Deva	—	2.35	6.39	—	Loamneș	—	—	11.09	12.29	
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	Homorod	8.01	11.51	4.47	—	Pauliș	—	4.51	7.—	Branicica	—	3.04	7.04	—	Șeica mare	—	—	11.32	12.50	
Rév	—	7.42	11.36	3.18	Hașfalău	8.45	12.23	5.42	—	Radna-Lipova	—	5.10	7.23	Iliia	—	3.36	7.29	—	Copșa mică	—	—	11.52	1.07	
Bratca	—	—	12.10	3.41	Sighișoara	10.10	1.19	7.37	—	Conop	—	5.38	7.51	Gurasada	—	3.50	7.41	—	Cucerdea—Oșorheiu					
Bucia	—	—	12.43	4.01	Elisabetopole	10.39	1.37	8.21	—	Bérvava	—	5.57	8.10	Zam	—	4.25	8.12	—	Cucerdea	4.40	10.00	3.50	12.19	
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	Mediaș	11.19	2.05	9.05	—	Soborșin	—	6.42	8.58	Soborșin	—	5.09	8.49	—	Cheta	5.10	10.31	4.21	12.50	
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	Copșa mică	{	11.54	2.25	9.43	Zam	—	7.14	9.28	Bérvava	—	5.56	9.29	—	Ludoș	5.31	10.53	4.43	1.12	
Stana	—	—	3.29	5.27	Micăsasa	{	12.12	2.36	10.02	Gurasada	—	7.43	9.56	Conop	—	6.18	9.49	—	M. Bogat	5.41	11.03	4.43	1.22	
Aghiriș	—	—	4.—	5.50	Blaj	{	12.37	2.41	6.—	Iliia	—	8.01	10.17	Radna-Lipova	—	6.57	10.23	6.14	Cipeu-Iernut	6.18	11.44	5.31	2.03	
Ghirbău	—	—	4.18	6.02	Crăciunel	{	12.56	—	6.20	Branicica	—	8.21	10.38	Pauliș	—	7.12	10.37	6.30	Kerelő-Sz.-Pál	6.33	12.00	5.46	2.18	
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	Teiuș	{	1.45	—	7.15	Deva	—	8.47	11.05	Győrök	—	7.27	10.52	6.47	Nireșteu	6.56	12.26	6.10	2.45	
Cluj	{	10.01	5.05	6.43	Aiud	{	2.34	3.45	7.43	Simeria (Piski)	—	9.40	11.55	Glogovaț	—	7.56	11.18	7.17	Oșorheiu	7.15	12.46	6.30	3.05	
Apahida	{	12.05	10.16	7.03	Vințul de sus	{	2.55	4.01	8.—	Orăștia	—	10.10	12.24	Arad	{	8.10	11.32	7.32	Oșorheiu—Cucerdea					
Ghiriș	{	2.16	11.25	8.54	Uioara	{	3.17	—	8.29	Șibot	—	10.34	12.53	Szolnok	—	9.—	12.20	8.10	Oșorheiu	6.34	12.06	8.45	12.25	
Cucerdea	{	3.32	11.45	9.43	Cucerdea	{	3.24	—	8.55	Vințul de jos	—	11.04	1.22	Budapesta	—	2.39	4.53	12.—	Nireșteu	6.55	12.27	9.06	12.55	
Uioara	{	3.41	—	9.51	Ghiriș	{	3.36	4.29	9.04	Alba-Iulia	2.56	6.59	11.21	1.40	Viena	—	7.10	8.16	2.10	Kerelő-Sz.-Pál	7.16	12.51	9.28	1.24
Vințul de sus	{	3.50	—	9.58	Apahida	{	4.11	4.50	9.32	Teiuș	3.30	7.33	12.05	2.24		—	6.05	8.—	Cipeu-Iernut	7.37	1.16	9.49	1.54	
Aiud	{	4.25	12.08	10.24	Cluj	{	5.36	5.58	12.32	Simeria (Piski)—Petroșeni									M. Bogat	8.07	1.50	10.20	2.31	
Teiuș	{	5.10	12.29	10.59	Nedeșdu	{	6.08	6.08	12.59		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane						Ludoș	8.21	2.07	10.34	2.46	
Crăciunel	{	5.44	—	11.28	Ghirbău	{	6.29	—	8.34										Cheta	8.88	2.21	10.51	3.06	
Blaj	{	6.02	12.57	11.44	Aghiriș	{	6.45	—	8.59	Simeria	6.30	11.50	2.23	Petroșeni	6.49	9.33	5.28	Cucerdea	9.07	2.50	11.20	3.40		
Micăsasa	{	6.40	—	12.18	Stana	{	7.—	—	9.56	Streiu	7.05	12.27	3.—	Banița	7.27	10.14	6.06	Simeria (Piski)—Uniedoara						
Copșa mică	{	7.—	1.32	5.40	Huiedin	{	7.26	—	10.16	Hațeg	7.53	1.19	3.49	Crivadia	8.06	10.54	6.45	Simeria (Piski)	6.40	—	—	—		
Mediaș	{	—	1.45	6.01	Ciucia	{	7.43	7.14	11.04	Pui	8.46	2.10	4.40	Pui	8.50	11.37	7.25	Cerna	7.01	—	—	—		
Elisabetopole	{	—	2.06	6.40	Bucia	{	8.28	7.43	12.17	Crivadia	9.33	2.57	5.28	Hațeg	9.13	12.17	8.02	Uniedoara	7.30	—	—	—		
Sighișoara	{	—	2.38	7.35	Bratca	{	8.47	—	12.47	Banița	10.11	3.35	6.07	Streiu	10.16	12.58	8.44	Uniedoara—Simeria (Piski)						
Hașfalău	{	—	2.50	8.01	Rév	{	9.06	—	1.21	Petroșeni	10.43	4.04	6.39	Simeria	10.53	1.35	9.15	Uniedoara	10.18	—	—	—		
Homorod	{	—	3.48	10.05	Mező-Telegd	{	9.26	8.22	2.05									Cerna	10.44	—	—	—		
Ágostonfalva	{	—	4.19	11.02	Fugyi-Vásárhely	{	10.01	8.48	3.08	Arad—Timișoara				Timișoara—Arad				Simeria (Piski)	11.03	—	—	—		
Apatia	{	—	4.34	11.37	Vărad-Velenceze	{	10.20	—	3.39		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane					Ghiriș—Turda						
Feldioara	{	—	4.53	12.32	Oradea-mare	{	10.30	—	3.55									Ghiriș	5.19	—	10.37	4.16		
Brașov	{	—	5.20	1.09	P. Ladány	{	10.37	9.13	4.06									Turda	5.40	—	11.04	4.37		
Timiș	{	—	5.30	1.50	Szolnok	{	10.51	9.18	10.37	Arad	6.00	12.55	8.25	Timișoara	6.07	12.25	5.00	Turda—Ghiriș						
Predeal	{	—	6.07	2.48	Budapesta	{	12.50	10.38	1.45	Aradul nou	6.25	1.21	8.36	Mercizfalva	6.40	1.16	5.56	Ghiriș	8.20	—	1.41	10.10		
București	{	—	7.30	3.23	Viena	{	3.06	12.14	5.34	Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54	Orczifalva	6.51	1.34	6.07	Turda	8.41	—	2.06	10.31		
	{	—	11.35	9.40		{	6.—	2.10	10.05	Vinga	7.19	2.18	9.13	Vinga	7.08	2.04	6.32							
	{	—				{	3.—	8.—	6.05	Orczifalva	7.38	2.36	9.25	Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53							
	{	—				{				Mercizfalva	7.56	2.53	9.36	Aradul nou	7.40	2.54	7.24							
	{	—				{				Timișoara	8.42	3.40	10.06	Arad	7.50	3.10	7.40							

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.